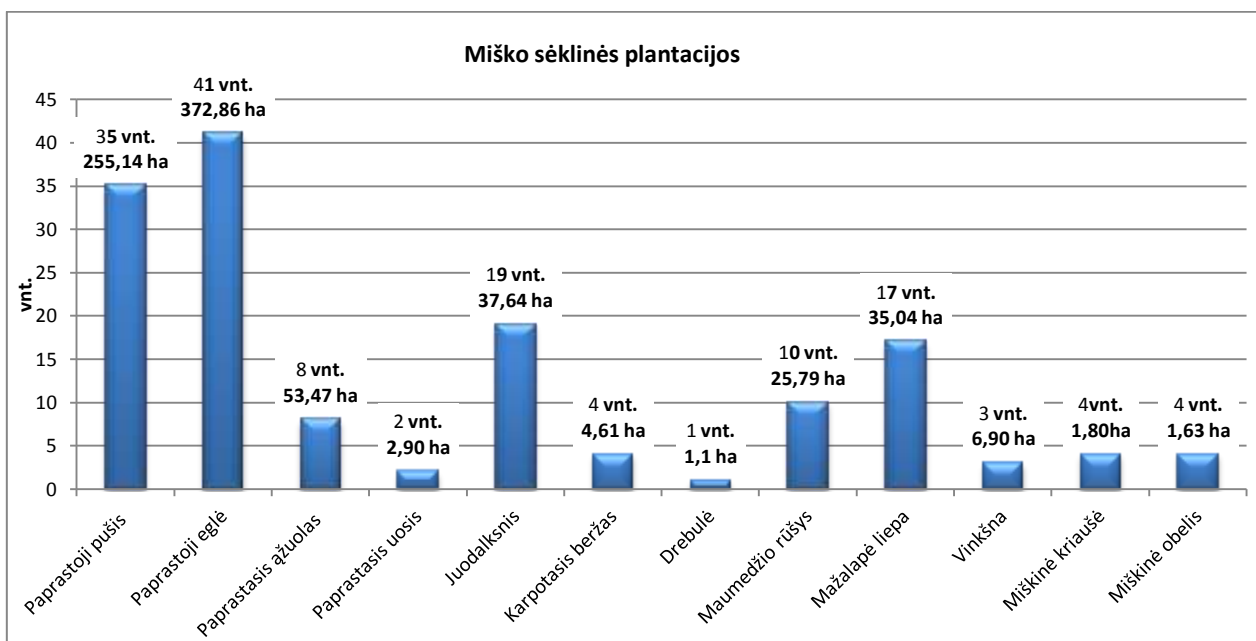

Bendra informacija

Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado paskirtis - rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, naudoti ir teikti duomenis apie miško sėklinės bazės objektus. Sąvado paskirtį, objektus, tvarkymą ir tvarkymo įstaigą, jos teises ir pareigas reglamentuoja Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado tvarkymo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. 457 (Žin., 2002, Nr. [89-3813](#); 2010, [18-835](#)) ir Miško dauginamosios medžiagos nuostatai (Žin., 2003, Nr. 108-4841; 2005, Nr. 5-115; 2007, Nr. 128-5240; 2010, Nr. 9 - 470), objektai atrenkami vadovaujantis Miško genetinių išteklių atrankos metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 213 (Žin., 2003, Nr. [50-2235](#)).

Miško sėklinės bazės objektai yra sėkliniai ir I selekcinės grupės medynai, miško sėklinės plantacijos, klonų rinkiniai, bandomieji želdiniai, miško genetiniai draustiniai, rinkiniai, elitiniai medžiai ir kiti vertingi medynai, medžių grupės ar pavieniai medžiai, iš kurių gaunama miško dauginamoji medžiaga, skirta miškų atkūrimui, įveisimui ir prekybai.

Miško sėklinė plantacija - atitinkamai išdėstytų rinkinių medžių želdynas, skirtas vertingoms sėkloms auginti selekcijos tikslais. Šiuo metu yra 148 sėklinės plantacijos, užimančios 798,88 ha plotą.

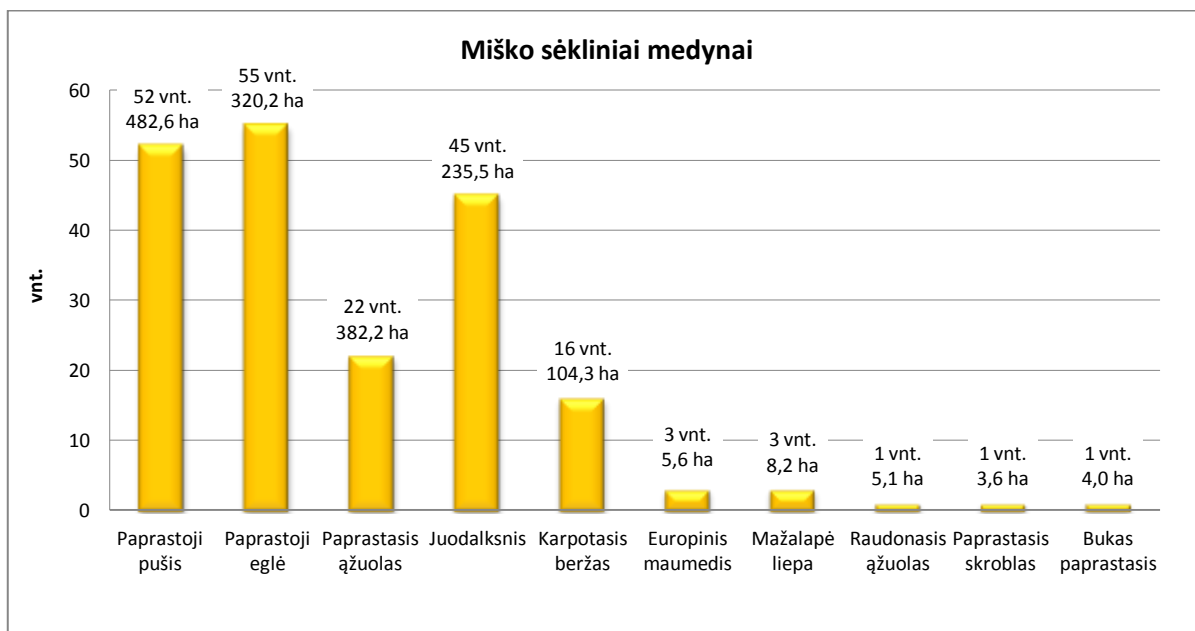

2011 metais įveistos 6 plantacijos, kurių bendras plotas 15,74 ha, paprastosios eglės (5,24 ha), juodalksnio (1,8 ha), paprastojo ąžuolo (3,80 ha), paprastojo uosio (1,3 ha), paprastosios vinkšnos (1,7 ha) ir karpotojo beržo (1,9 ha).

Miško sėklinis medynas – derantis, našus ir geros kokybės medynas, skirtas sėklų gavybai. Šiuo metu įregistruoti 199 sėkliniai medynai, kurie užima 1551,30 ha.

2011 metais įregistruotas vienas paprastojo ąžuolo sėklinis medynas (10,1 ha)

Miško sėkliniai medynai tvarkomi, naudojami ir atkuriami, vadovaujantis Miško sėklinių medynų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 496 (Žin., 2003, Nr. 99-4475, 2010, Nr. [18-834](#)), nustatyta tvarka.

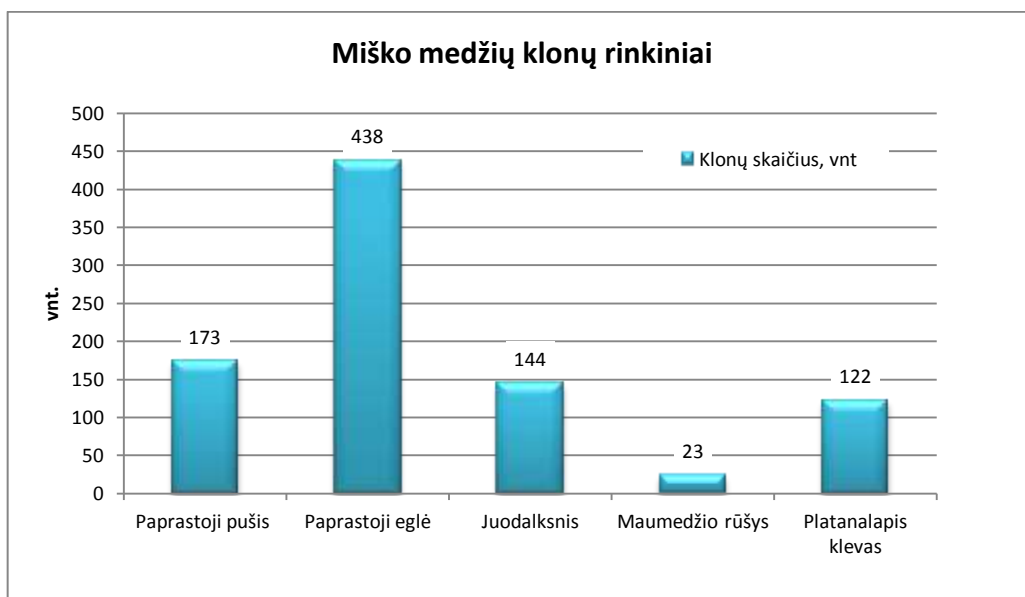
I selekcinės grupės medynas - tai medynas, atrinktas III ir IV grupių miškuose pagal šiuos kriterijus: I ir aukštesnio boniteto, vyraujančios rūšies koeficientas ne mažesnis kaip 0,7, ne mažesnis kaip 3,0 ha ploto, 1 ardo skalsumas 0,7 ir didesnis, medynų amžius didesnis kaip: A- 61 m., P, U, G, K - 51 m., E, L - 41 m., B, J - 31 m. 2008 - 2010 m. keturiolikoje VĮ miškų urėdijų (Jurbarko, Veisiejų, Tauragės, Šilutės, Telšių, Šiaulių, Kuršėnų, Rietavo, Kretingos, Šakių, Nemenčinės, Šalčininkų, Trakų ir Vilniaus I selekcinės grupės medynai atrinkti natūroje, atsižvelgiant į svarbius kokybės ir tvarumo selekcinis požymius (bendras plotas 49,898 tūkst. ha.).

Rinktinis medis – selekcijos atžvilgiu vertingas medis, atrinktas pagal nustatytus klasifikacinius fenotipinius požymius. Jie naudojami miško sėklinės bazės kūrimui, miško selekcijai bei miško dauginamajai medžiagai gauti.

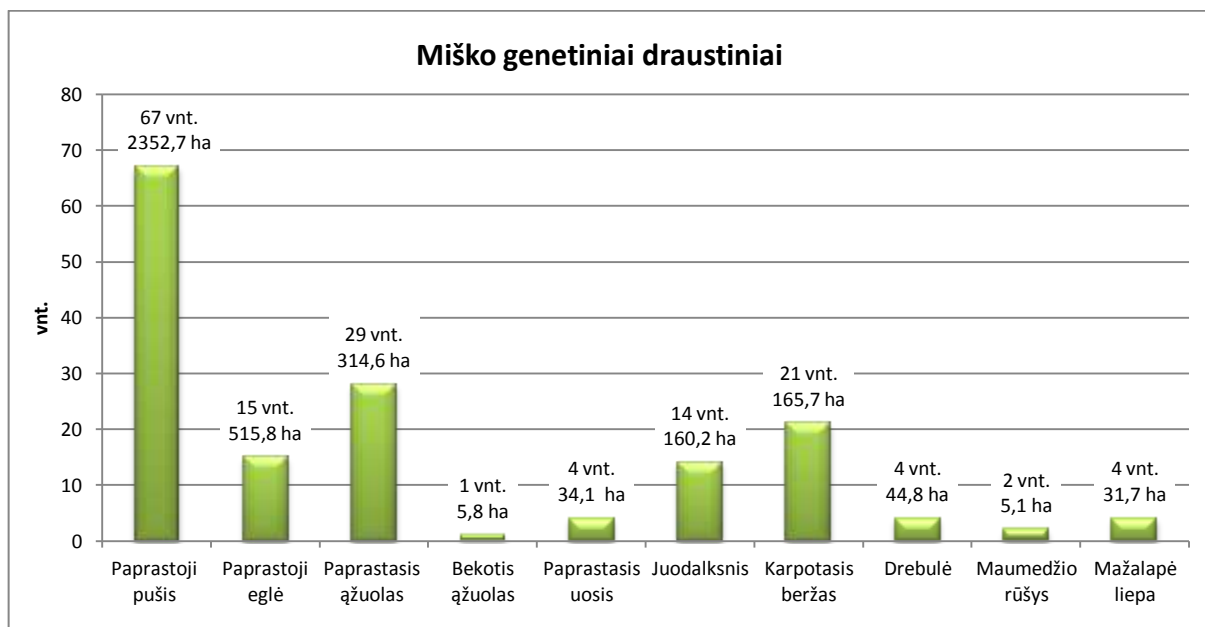
Rinktinių medžių skaičiaus kaita 2011 metais

<i>Medžių rūšis</i>	<i>2010 m. sausio 1 d.</i>	<i>2011 m. sausio 1 d.</i>	<i>Išregistruoti 2011 m.</i>	<i>Įregistruoti 2011 m.</i>	<i>2012 m. sausio 1 d.</i>
Paprastoji pušis	316	363	1	15	377
Paprastoji eglė	277	271	4		267
Paprastasias ąžuolas	359	351	1	249	599
Bekotis ąžuolas	39	39			39
Drebulė	121	123			123
Hibridinė drebulė	37	33			33
Juodalksnis	209	209			209
Paprastasias uosis	114	285	9	5	281
Karpotasis beržas	222	219	1		218
Mažalapė liepa	314	314			314
Europinis maumedis	31	31			31
Baltalksnis	10	10			10
Miškinė obelis	27	27			27
Paprastasias skroblas	20	20			20
Vinkšna	41	41			41
Kalninė guoba	31	31			31
Miškinė kriaušė	33	32			32
Iš viso:	2201	2399	16	269	2652

Klonų rinkinys - apibrėžtų proporcijų skirtingų klonų mišinys. Jų paskirtis – atrinktu miško medžių genofondo ilgalaikis konservavimas *ex situ*, jų naudojimas miško selekcijai ir miško dauginamajai medžiagai gauti.

Genetinis miško draustinis – apibrėžta teritorija, skirta ilgalaikiam genetiškai vertingų medžių populiacijų ar jų dalių išsaugojimui.

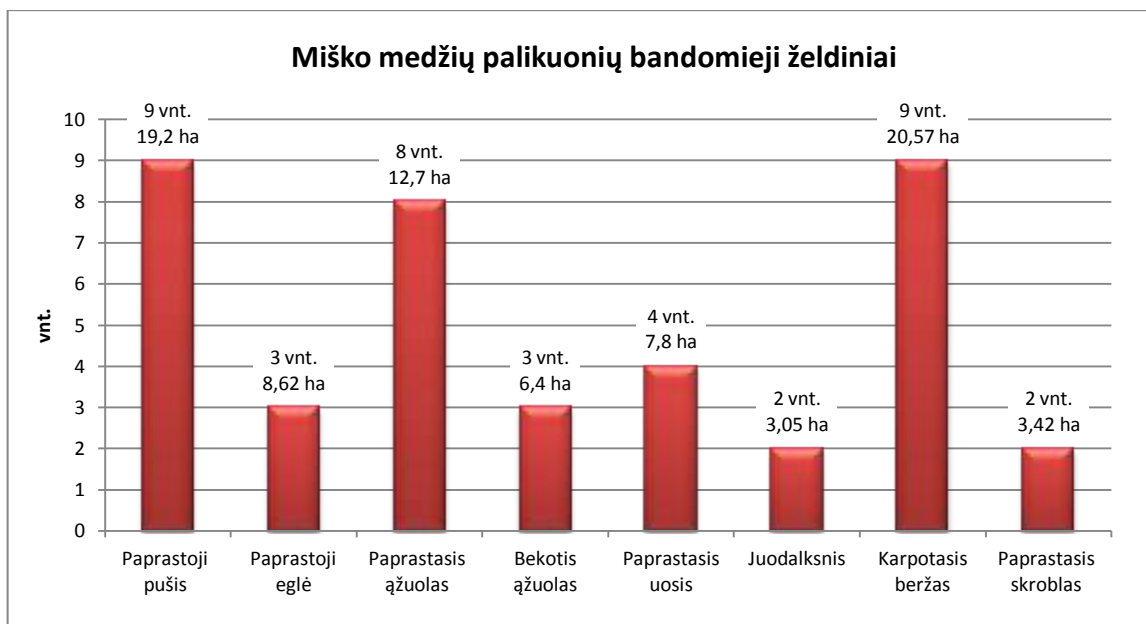
Šiuo metu į Sąvada įregistruota 160 miško genetinių draustinių, kurių bendras plotas 3630,5 ha.

2011 metais įregistruoti 2 miško genetiniai draustiniai, kurių plotas 9,64 ha, (2 paprastosios eglės (9,64 ha iš Sąvada išregistruoti 3 draustiniai: paprastojo ąžuolo (4,4 ha) ir 2 paprastojo uosio (31,1 ha).

Miško genetiniai draustiniai tvarkomi, naudojami ir atkuriami, vadovaujantis Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-374 (Žin., 2004, Nr. [116-4345](#); 2004, Nr. [188-7032](#); 2006, Nr. [91-3584](#); 2010, Nr. [8-391](#)), nustatyta tvarka.

Palikuonių bandomieji želdiniai – tos pačios rūšies sėklinės ar vegetatyvinės kilmės želdiniai, kurių įveisimo tikslas - nustatyti kintamų selekcinų požymių paveldimas savybes.

Į Sąvadą įregistruoti 40 miško medžių palikuonių bandomųjų želdinių, kurie užima 81,76 ha plotą.

2011 metais į Sąvadą įregistruoti 12 želdiniai: 1 paprastosios pušies (2,5 ha), 7 paprastojo ąžuolo (8,35 ha), 2 bekočio ąžuolo (6,1 ha) ir paprastojo skroblo (3,42ha).

Miško sėklinės bazės objektai išskirti ir įveisti 42 urėdijose, 1 nacionaliniame parke ir 2 privačiose valdose. Jie sudaro 0,28 % nuo bendro miškų ploto.

Pagal Miško dauginamosios medžiagos nuostatus baltalksnio, bekočio ąžuolo, juodalksnio, kalninės guobos, karpotojo beržo, mažalapės liepos, paprastojo ąžuolo, paprastosios eglės, paprastosios vinkšnos, paprastosios pušies, paprastojo skroblo, paprastojo uosio, raudonojo ąžuolo ir drebulės objektams nustatyti kilmės rajonai.

Visi genetiniai draustiniai, sėkliniai ir I selekcinės grupės medynai pagal kilmę, išskyrus maumedžio rūšių bei raudonojo ąžuolo sėklinius medynus, yra vietinės kilmės.

Miško valdytojų kodai

Valdytojas	Kodas	Valdytojas	Kodas	Valdytojas	Kodas
Alytaus m. u.	27	Kuršėnų m. u.	53	Šilutės m. u.	22
Anykščių m. u.	46	Kuršių nerijos NP	35	Švenčionėlių m. u.	57
Biržų m. u.	01	Marijampolės m. u.	33	Tauragės m. u.	18
Druskininkų m. u.	28	Mažeikių m. u.	38	Telšių m. u.	39
Dubravos e. m. m. u.	51	Nemenčinės m. u.	31	Trakų m. u.	19
Ignalinos m. u.	06	Pakruojo m. u.	40	Tytuvėnų m. u.	44
Jonavos m. u.	49	Panevėžio m. u.	14	Ukmergės m. u.	58
Joniškio m. u.	43	Prienų m. u.	15	Utenos m. u.	45
Jurbarko m. u.	23	Radviliškio m. u.	16	Valkininkų m. u.	30
Kaišiadorių m. u.	08	Raseinių m. u.	17	Varėnos m. u.	59
Kauno m. u.	09	Rietavo m. u.	37	Veisiejų m. u.	03
Kazlų Rūdos m. m. u.	52	Rokiškio m. u.	55	Vilniaus m. u.	61
Kėdainių m. u.	11	Šakių m. u.	34	Zarasų m. u.	47
Kretingos m. u.	60	Šalčininkų m. u.	32		
Kupiškio m. u.	48	Šiaulių m. u.	20		

Medžių rūšių, kurių miško dauginamajai medžiagai taikomi visi nuostatai, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 (Žin., 2003, Nr. [108-4841](#); 2007, Nr. [128-5240](#)) reikalavimai, sąrašas:

1. Baltalksnis – *Alnus incana* (L.) Moench
2. Baltažiedė robinija – *Robinia pseudoacacia* L.
3. Bekotis ąžuolas – *Quercus petraea* Liebl.
4. Didžialapė liepa – *Tilia platyphyllos* Scop.
5. Europinis maumedis – *Larix decidua* Mill.
6. Japoninis maumedis – *Larix kaempferi* (Lamb.) Carriere
7. Juodalksnis – *Alnus glutinosa* Gaertn.
8. Kalninė guoba – *Ulmus glabra* Huds.
9. Karpotasis beržas – *Betula pendula* Roth
10. Mažalapė liepa – *Tilia cordata* Mill.
11. Paprastasis ąžuolas *Quercus robur* L.
12. Paprastasis bukas – *Fagus sylvatica* L.
13. Paprastoji eglė – *Picea abies* Karst.
14. Paprastoji vinkšna – *Ulmus laevis* Pall.
15. Paprastasis klevas – *Acer platanoides* L.
16. Paprastoji pušis – *Pinus sylvestris* L.
17. Paprastasis skirpstas – *Ulmus minor* Mill.
18. Paprastasis skroblas – *Carpinus betulus* L.
19. Paprastasis uosis – *Fraxinus excelsior* L.
20. Plačiažvynis maumedis – *Larix x eurolepis* Henry
21. Plaukuotasis beržas – *Betula pubescens* Ehrh.
22. Raudonasis ąžuolas – *Quercus rubra* L.
23. Trešnė – *Prunus avium* Moench
24. Tuopa, drebulė ir dirbtiniai jų rūšių hibridai – *Populus spp.*